

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Impuri amoris satietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A immerito tot in numis Delphinum cernere sit ab alato Cupidine frænatum. Et Veneris statuas ple-
rasque vidimus, quibus adsculptus est Cupido, qui vel Delphino infideat, vel alio quoquo modo re-
gat eum apprehensum.

GRATUS ANIMUS. CAP. XI.

NEque tamen ea pro fabulis habenda, quæ recitat Pausanias, qui grati animi signum in hoc ani-
mali se vidisse in Poroselene Joniæ urbe testatur: inclamatus enim à puero, properare ad eum
solebat, subiectoq; dorso ei, si adhibuisset, ad vecturam sese accommodabat: propterea quod ab eo
redemptus piscatorum manus evaserat, curato etiam vulnere quod illi fecerant. Ab Egefide prodi-
tum ait Plinius in Jalyso Rhodiorum urbe Hermiam puerum Delphino longa consuetudine vecta-
ri solitum per fluctus, sed subita mox procella superveniente demersum. Idemq; Naupacti etiam ac-
cidiisse, ut Theophrasto est literarum monumentis traditum. Admiratur Plutarchus tantam anima-
lis istius humanitatem, siquidem non educatione, veluti Canes & Equi, non ulla alia necessitate, velut
Elephanti Pantheræque & Leones ab hominibus liberati, sed genuino quodam affectu sponte sint
B humani generis amatores: ideoque Crocodilorum hostes infensissimi, propterea quod Crocodilus
humano semper generi insidiatur, atq; ita ipsa naturæ repugnantia inimicitias generat.

Lib. 9. c. 8.
hæc omnia

NEQUITIA. CAP. XII.

PHysionomici sane lascivos & petulantes eos in primis indicant, qui simum, ut Delphini, na-
sum habeant: proptereaq; Socrati nequitia, quam ex ipsa facie præ se ferret, vitio data est, quod
ita se natura affectum inficias non ivit: cæterum se naturam continentia domuisse, id quod etiam
Plato in Symposii sine multis argumentis testatum facere est aggressus.

ADULATORUM INFIDELITAS. CAP. XIII.

NON præteribo hic quod Socion Philosophus ait Delphinum adulatorem esse, qui ciborum reli-
quias, quæ à navigantibus affatim in mare projiciuntur, allecti comiterq; accepti saturatique,
natantes quamdiu affatim unda subest ac suppetit officiose comitantur: in siccum vero litus nun-
quam excedunt. Sic adultores, quamdiu tranquillitas affulget, permanent, amicos in hoc vitæ cur-
su dum plana faciliaq; & prospera omnia sunt, adeunt, deducunt, colunt: cum vero scrupula diffici-
liaq; acciderint, statim abscedunt, de quibus Horatius noster:

Adulate-
rum natu-
ra.

At vulgus insidum & moretrix retro
Perjura cedit: diffugiunt cadis

Cum sece siccatis amici,
Ferre jugum pariter dolosi.

Carm lib. 1
Od. 35.

GIBBEROSI. CAP. XIV.

Vulgo vero usurpatum, ut gibberosos Delphini cognomento notemus. Et antiquissimus author
Pacuvius animalia hæc Incurvicervicum pecus appellavit. Sed & gibba suum habet significa-
tum: utpote quæ futurorum indicium sit, ut apud Tranquillum aruspices Domitiani gibbam per so-
mnium sibi accessisse visam interpretati sunt. Et quoniam pars est prudentiæ, futura prævidere, gib-
berosos ajunt omnes affutos esse, multa que pollere sagacitate.

Gibba fu-
turorum
indicium.
Et repandi
nostrum
Sueton. Do-
mitiano. c.
25.
Horat. de
arte Poe-
tica.

IMPURI AMORIS SATIETAS. CAP. XV.

MAXime vero mihi natura ipsa per Delphinum philosophari videtur, quem terra procul, adeo
violentum, pernicem atque agilem esse juserit, eundem autem simulatque terram attigerit,
vix in arenam exceptum confestim emori: unde dixerit Horatius de re maxime absurda, contraria,
& sibi valde repugnanti, Pingit Delphinum in sylva. Ita impatiens est animal hoc terreni soli. Adagi-
um vero est in eos, qui magnum aliquid polliciti, minimum præstiterint, *ἄλφιον ἐν χέρσῳ βία*.
Quæ quidem eo spectant, ut cum amorem ex Delphino significari ostenderit, eatenus amorem
omnia virtutis experimenta præstare admoneamur, quatenus terra procul in alto sese exercet, &
in sublime sapius sese coelum versus, marinæ undæ purificatione expiatus, ac sereni tantū aeris affe-
ctor ejaculatur. Terra autem & animalia terræ addicta, uti Serpentes, Sues, & alia quædam, volun-
tariæ mollitudo, finis indicia sunt, tum ipsam rei venereæ spurcitiem innuunt, quo simulatq; Delphinus
T t accesse-

Horat. de
arte poetic.
Vix Delphi-
ni in term.

accesserit, statim expirat. Huiusmodi enim est impuri amoris conditio, ut cum quis id, quod longo temporis intervallo appetierit, studiosusq; ambiverit, affectus est, in amando deinceps flaccescere ac refrigerari videatur: plerumq; etiam vel fastidio, vel odio succedente, tam alienus ab amata re fiat, ut nihil magis aversetur. Hinc illæ deceptorum querelæ:

Cui mea virginitas avibus libata sinistræ?

Hinc illud Demosthenis de Laide. Tanti paniter e non emo. lib. 4. *Ensi.* Hinc apud Maronem exclamat Dido:

Te propter Lybica gentes Nomadumq; tyranni Extinctus pudor, & qua sola sydus adibam Odere, infensi Tyrii: te propter eundem Fama prior, cui me moribundam deseris hospes?

Quare Lyfias apud Platonem amantes ait, cum primum libidinem expleverint, collati beneficii penitere, id quod in eo accidit amore: qui turpitudini sit emancipatus. In eo vero, quem neque Plato, neque alius quispiam pro dignitate satis unquam laudavit, longe aliter evenire manifestum est.

DE POLYPO. CAP. XIV.

Enumeratis quæ apud authores, quos legere licuit, habentur, Delphini significationibus, ad Polypum res ipsa, quæ præ manibus est, traducit, ut demum quid sibi velit Delphinus, qui Polypum mordicus apprehenderit, conijcere valeamus.

REI FAMILIARIS ACCUMULATOR. CAP. XVII.

Hinc forsitan spectat πολύποδος ἔχει. Polypi mentem abstinere. Vide Plin. 9. c. 29. **A**gyptii sacerdotes hominem, qui rem familiarem ex quibuscunq; rebus, utilibus simul ac inutilibus, nullo discrimine, nulliusque rei ratione habita, congereret, augetque, significare si velent, Polypum pingere soliti sunt. Ille enim cum prodige admodum multa devoret, prudens tamen rei familiaris omnia temere colligit, & convenatur, & in cubili suo recondit, selectisq; utilibus atque consumptis inutilia mox, quippe testas, & Cancrorum crustas, & putamina conchularum, & spinis pisciculorum abigit. Eos Ælianus vehementes ait esse ad vorandum quæcumq; oblata fuerint, esseq; adeo impotentes, ut ne pastu quidem mutuo abstinere deprehendantur: quique in retibus minores inclusi fuerint, majorum escam esse.

OMNIUM ABLIGURITOR. CAP. XVIII.

Negat Plinius 9. c. 29. **Q**uin etiam eum qui aliena abliguerit, & sua mox absumat, notare cum vellent, Polypum flagella curtum & detruncatum effingebant. Afferunt enim authores Ægyptii, Polypum ita famis impatientem esse, ut si alius cibus non suggeratur, quem devoret, propriis flagellis vescatur. Unde dixerit Alcæus: ἔδω δ' ἑμαυτὸν ὡς πολύπους (quem verum citat Athenæus: *Ipsum me comedo ut Polypus.* Hesiodus quoq; ἐν ἔργοις cum Ægyptiis sentiens de Polypo ait, ὁ τ' ἐνόστει ἐν πόδα πίνει, φρεσὶ μοι exοφθίς πεδὲ vescitur. Præterea Oppianus Halienticis, ἀλλ' ἀγλαφύροισιν ἀνεζόμενοι θαλάσσι πηζάντες δαίνω) ἐὸς πόδας ἢ τε αἰεταὶ ἀλλοτρίας. Id ipsum Ælianus asserit, venatione deficiente suis eum vesci cirris, alii mox pro iis, qui absumpti fuerint succrescentibus: Heledonem autem, ὡλεονασμῶ τ' ἄλ, δ' ἀπὸ ἑαυτῆς ἔδειν. quod semetipsam edat, appellatam, Polypi speciem etymologici Grammatici contendunt. Nam & Pherecratem, summæ autoritatis virum, hæc eadem de Polypo sensisse tradunt. Quin & Carneadem id ipsum agnovisse manifestum, cum Dialecticam Polypum similem esse dicitaret, qui præ fame suamet flagella pasceretur. Eos vero aucta jam doctrina patitiores facios, in suamet opiniones mox grassari, easque destruere: quæ quidem curiosius à me conquirenda fuerunt, quia Plinius Aristotelem secutus id fieri negat: quique reperti sint corrofa habere brachia, id eis à murænis vel congris evenisse asserit, cum quibus assiduum certamen habent. Plutarchus tamen in Aristotelis sententiam super hoc nonnunquam illabatur, cum Ægyptiis tamen hoc idem tradit, qui tam præstantium authorum scripta arguere mendacii vereatur quasi vero non & alia sint animalia, quæ suamet membra in cibum assument, cum Cercopithecos videamus totas interdum sibimet caudas abrodere, quare cautio est, ne qui animalibus huiuscemodi delectantur, carnes eos attingere permittant, quia simulatque carnibus assueti fuerint, ejus facii avidiores, morsus in semetipsos ultro convertunt. Id ego cum hæc scriberem, apud Mediceos proceres domi fieri à quodam efferaioris naturæ Cynocephalo quotidie conspiciebam.

VICTO